ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ
ՊԵՏԱՊ

1938 Թ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԽԱՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ ՊԵՏԱՊԻ

ՅԵՐԵՎԱՆ 1937

3 1 JAN 2016

ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐԻԱՏ
ՊԵՏԱՊ

368.5

1938 Թ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԽԱՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ ՊԵՏԱՊԻ

ՅԵՐԵՎԱՆ 1937

Հայաստանի ԱՀՊԱՐԻՆ ՀԱՍԱՐ գրադարան

11-28558գր

Սեվան-Զանգեզուրի տպարան, Լենինի 71

Գյավլիտի լիազոր № 575. Տիրաժ 2000.

1938 Թ. ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԽՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի վորոշումը

ԽՍՀՄ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի 1937 թ. ոգոստոսի 4-ի № 1288 վորոշման հիման վրա, Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհուրդը ՎՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

ՀԱՏՎԱԾ Ա.

ԻՆՉՊԻՍԻ ԳՈՒՅՔ ՅԵՎ ԻՆՉՊԻՍԻ ԱՂԵՏՆԵՐԻՑ Ե ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՎՈՒՄ

1. Կոլտնտեսություններում (գյուղատնտեսական կոմունաներում, գյուղատնտեսական արտելներում և միատեղ հող մշակող ընկերություններում), նմանապես և տնայնագործական-արհեստագործական սկզբնական կազմակերպություններում, գյուղական վայրերում և հաշմանդամների սկզբնական կազմակերպությունների կոոպերացիայում, գյուղական վայրերում ու քաղաքներում պարտադիր կոլեկտիվ ապահովագրության յենթակա յեն.

ա) շենքերը, գյուղատնտեսական և արդյունաբերական ձեռնարկությունները (սարքավորման հետ), ամբողջ ինվենտարը, տրանսպորտի միջոցները, ամբողջ գյուղատնտեսական ու արդյունաբերական արտադրանքը (սերմի, պարենային և ապրանքային), ինչպես և հումքը, պաշարը և նյութերը—կրակից, հեղեղումներից, յերկրաշարժից, փլուզումներից, սողումներից, մրրկից, տարափից, փոթորիկներից, կայծակահարությունից և շոգեկաթսաների պայթումից.

բ) պարնիկների և ջերմոցների շրջանակները—կարկտահարության պատճառած վնասներից.

գ) գյուղատնտեսական բուսական մշակույթների ցանքերը և պտղատու ու խաղողի այգիների բերքը կարկտահարումից, տարափից, փոթորիկներից, կրակից, ցրտահարությունից, թրջումից, փտումից և հեղեղումից.

դ) հատուկ և տեխնիկական գյուղատնտեսական բույսերը, այն է՝ բամբակի և ծխախոտի ցանքերը՝ բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, վնասատուներից և բույսերի հիվանդություններից.

յե) կտավհատի և կանեփի ցանքերը—յերաշտից.

զ) կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը—յերաշտից և ցրտահարությունից.

ե) ծխախոտի ցանքերի լրացուցիչ ապահովագրումը կարկտահարումից—միմիայն բերքի վորակն իջեցնելու դեպքում.

ը) խոշոր յեղջերավոր անասունները—վեց ամսական հասակից—անկումից.

թ) ձիերը, ջորիները, ուղտերն ու ավանակները մեկ տարեկան հասակից, իսկ ցեղական մատղաշ անասունները վեց ամսականից—անկումից.

ժ) վոչխարները, այծերն ու խոզերը վեց ամսական հասակից—անկումից։

2. Կոլտնտեսականների (վոչ հանրայնացված գույքի վերաբերմամբ), աշխատավոր մենատնտեսների տնտեսությունների, բանվորների, ծառայողների, տնայնագործների արհեստավորների և մյուս աշխատավորների տնտեսությունների նկատմամբ պարտադիր կոպարային ապահովագրության յենթակա յեն՝

Յերևանում, Լենինականում, Վաղարշապատում, Կիրովականում, Դիլիջանում, Նոր-Բայազետում և Գորիսում—շենքերը, տնայնագործական-արհեստագործական արհեստանոցները (սարքավորման հետ)—կրակից, հեղեղումներից, յերկրաշարժից, փլուզումներից, մրրկից, փոթորկից, տարափից, սողումներից, կայծակահարությունից և շոգեկաթսայի պայթումից։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ

ա) գյուղատնտեսական մշակույթների ցանքերը և պտղատու և խաղողի այգիների բերքը՝ կարկտահարումից, տարափից, փոթորիկից, ցրտահարությունից, թրջումից, փտումից և հեղեղումից.

բ) բոստանների և բանջարանոցների ցանքերը կարկտահարությունից, տարափից և փոթորիկներից.

գ) հատուկ և տեխնիկական մշակույթները, այն է՝ ծխախոտի և բամբակի ցանքերը—բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, վնասատուներից ու բույսերի հիվանդություններից.

դ) կտավհատի և կանեփի ցանքերը—յերաշտից.

յե) կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը—յերաշտից և ցրտահարությունից.

զ) ծխախոտի ցանքերի լրացուցիչ ապահովագրումը կարկտահարումից—միմիայն բերքի վորակի իջեցնելու դեպքում.

ե) խոշոր յեղջերավոր անասունները—վեց ամսական հասակից—անկումից.

ը) ձիերը, ջորիները, ուղտերը և ավանակները—մեկ տարեկան հասակից—անկումից։

ՀԱՏՎԱԾ II

ԻՆՉՊԻՍԻ ԳՈՒՄԱՐՈՎ ԵՆ ՎՃԱՐՎՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Կոլտնտեսություններում յեվ սկզբնական կոոպերատիվներում

3. Շենքերի, գյուղատնտեսական ու արդյունաբերական ձեռնարկությունների (սարքավորման հետ), ինվենտարի, տրանսպորտի միջոցների, հումքի պաշարի, գյուղատնտեսական և արդյունաբերական արտադրանքի և

նյութերի փնասները—կրակից և այլ տարերային աղետներից վճարվում են դրանց լրիվ արժեքով, ըստ գույքացուցակի։

Կոլտնտեսականների, մենատնտեսների, տնայնագործների, արհեստավորների, բանվորների, ծառայողների յեվ այլ աշխատավորների տնտեսություններում.

Յերևանում, Լենինականում, Վաղարշապատում, Կիրովականում, Դիլիջանում, Նոր-Բայազետում և Գորիսում—շենքերի, տնայնագործական-արհեստագործական ձեռնարկությունների (սարքավորման հետ)—կրակից և այլ տարերային աղետներից կրած փնասները վճարվում են փնասի լրիվ չափով ըստ ապահովագրական գնահատման։

4. Բուսական մշակույթների ցանքերը կարկտահարությունից, տարափից, փոթորկից կրակից և գյուղատնտեսական կենդանիները—անկումից ապահովագրելու գծով, ապահովագրական վարձատրություն վճարվում է հետևյալ նորմաներով։

ա) Բուսական մշակույթները կարկտահարությունից, տարափից, փոթորկից, ցրտահարությունից, բշումից, փտումից յեվ հեղեղումից ապահովագրելու վարձատրության չափը.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Նորմաները ռուբլիներով յուրաքանչյուր հեկտարից		
	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվ ներում	Կոլտնտեսականների տնտեսություններ.	Մենատնտ. տնտեսություններ.
1	2	3	4
ԱՌԱՋԻՆ ԽՈՒՄԲ			
1. Հացահատիկային (ցորեն, գարի, հաճար, յեգիպտացորեն, կորեկ), բակլային (լոբի, սիսեռ, վոսպ և այլն	80	65	60
2. Արևածաղիկ	175	130	100
3. Ցանովի խոտաբույսեր . .	175	150	120
4. Սիլոսի մշակույթներ . . .	75	65	60

1	2	3	4
ՅԵՐԿՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ			
5. Բոստան	500	450	400
6. Բանջարանոց	600	500	450
7. Պղպատու այգիներ . . .	800	625	575
8. Խաղողի այգիներ	1475	975	875
9. Թթենու ծառեր	250	200	200
ՅԵՐՐՈՐԴ ԽՈՒՄԲ			
10. Կարտոֆիլ	200	150	130
11. Արմատապտուղներ . . .	200	150	130
12. Կտավհատ	40	35	35
13. Կանեփ	130	110	110
14. Զալտուկ	400	300	300
15. Շաքարի ճակնդեղ . . .	250	200	150
16. Այլ բուսական մշակույթներ	175	150	130
17. Ծխախոտ (լրացուցիչ պատասխանատվություն) . .	1200	900	900
18. Սածիլներ բոլոր տեսակի .	100	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Գորիսի, Իջևանի, Կոտայքի, Մի-կոյանի, Շամշադինի, Ղափանի և Ալլահվերդու շրջանների խաղողի այգիների նկատմամբ սահմանվում են հատուկ նորմաներ, այն է՝ կոլեկտիվ տնտեսությունների համար 1000 ռուբլի, կոլտնտեսականների՝ 700 ռուբլի և մենատնտեսների՝ 650 ռուբլի մեկ հեկտարից։

Բ) Անասունների ապահովագրման վարձատրության չափը

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	Անասունների ապահովագրական հասակը	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում	Կոլտնտեսականների անտեսություն.	Մենատնտես. անտեսություն.
		Նորմաները ռուբլիներով մեկ գլուխ անասունի համար		
1. Մատաղաշ խոշոր յեղջերավոր անասուններ	6 ամսականից մինչև 1 տարեկան	75	70	65
2. Խոշոր յեղջերավոր անասուններ՝ կովեր, յեզներ, ցուլեր	1 տարեկան և բարձր . . .	145	140	130
3. Գոմեշներ և մատակներ	1 տարեկան և բարձր . . .	185	180	175
4. Ձիեր, ուղտեր և ջորիներ	1 տար. մինչև 2 տարեկան, իսկ ցեղականը 6 ամսականից .	75	70	65
5. Ձիեր, ուղտեր և ջորիներ	2 տարեկան և բարձր . . .	160	150	140
6. Ավանակներ	1 տար. մինչև 2 տարեկան .	30	25	25
7. Ավանակներ	2 տարեկան և բարձր . . .	65	55	55
8. Վոչխարներ և այծեր	6 ամսական և բարձր . . .	50	—	—
9. Խոզեր	6 ամսական և բարձր . . .	75	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում ցեղական խոշոր յեղջերավոր անասունները մեկ տարեկանից բարձր, իսկ ցեղական ձիերը յերկու տարեկանից բարձր անպայման ապահովագրվում են լրիվ արժեքով ըստ կոլտնտեսության ինվենտար գրքերի, բայց վոչ պակաս այս հոդվածում հիշված նորմաներից։

5. Հատուկ և տեխնիկական գյուղատնտեսական բուսական մշակույթների ցանքերի համար, վորոնք ապահովագրվում են բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, վընասատուներից, բույսերի հիվանդություններից — ապահովագրական վարձատրություն վճարվում է հետևյալ նորմաներով մեկ հեկտարից ռուբլիներով.

Բուսական մշակույթների ցանքերի անունը	Նորմաները ռուբլիներով մեկ հեկտարից	
	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում	Կոլտնտեսականների և մենատնտես. անտեսություններում
Բամբակ	150	120
Դեղին ծխախոտ . .	1200	900

6. Կտավհատի և կանեփի ցանքերը յերաշտից և կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը յերաշտից և ցրտահարությունից ապահովագրելու դեպքում, ապահովագրական վարձատրություն վճարվում է հետևյալ նորմաներով մեկ հեկտարից ռուբլիներով.

Բուսական մշակույթների անունները	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում	Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների անտեսություններում
1. Կտավհատ յերկարացողուն	110	90
2. Կտավհատ բազմացողուն	40	35
3. Կանեփ . . .	130	110
4. Կարմիր յերեքնուկի սերմանոցներ . . .	200	170

7. Վնասները սահմանված նորմաների լրիվ գումարի չափով հաշվարկվում և վճարվում են յերբ գույքը վոչընչացել է ամբողջովին, իսկ յեթե վնասվել է մասնակի կերպով, ապա վճարվում է այդ գումարի համապատասխան մասը։

Պարտադիր կոպարային ապահովագրության ապահովագրական վարձատրությունից չի կարելի գանձել վորևե գումար, բացառությամբ կոպարային ապահովագրության վճարումների և հետևության։

8. Պետական մարմինների կողմից չեն հատուցվում այն վնասները, վորոնք տեղի յեն ունեցել կոլեկտիվ, կոոպերատիվ, կոլտնտեսական և մենատնտես տնտեսությունների մեղքով բացահայտ անտնտեսվարության, հանրային սեփականության պաշտպանության բացակայության, կամ ապահովագրվողի դիտավորյալ գործողությունների, կամ ել հակահրդեհային կանոնները չպահպանելու և կրակի հետ կոպիտ, անզգուշաբար վարվելու հետևանքով, նմանապես և անասունների չարաշահ շահագործման պատճառով։

ՀԱՏՎԱԾ III

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԸ

9. Կոլտնտեսությունների և կոլտնտեսականների ապահովագրական ծախքերը պակասեցնելու նպատակով 1935 թվին ապահովագրական վճարումներն իջեցված են միջին հաշվով 7 տոկոս՝ 1934 թվի ապահովագրական վճարումների համեմատությամբ, և սահմանվում են հետևյալ դրույքները։

Ա. Կրակից յեվ այլ տարերային աղեցներից

ՎԱՅՐԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	Կոլտնտեսություններում և սկզբնական կոոպերատիվներում		Կոլտնտես. և սեն. տնտես.
	Շենքերի, արդյունաբերական ձեռնարկությունների, գյուղատնտեսական արտադրանքի, հումքի պաշարի և նյութերի համար	Գյուղատնտեսական գործիքների և կենդանիների համար	Շենքերի և արդյունաբերական ձեռնարկությունների համար
	Ապահովագումարի յուրաքանչյուր 100 ռուբլուց կոպեկներով		
1. Յերևանում, Լենինականում, Ն.-Բայազետում, Վաղարշապատում, Դիլիջանում, Գորիսում և Կիրովականում	30	30	70
2. Հայաստանի մյուս քաղաքներում և գյուղերում	50	30	—

Բ. Բուսական մթերքների ապահովագրման դրույքները՝ կարկտահարումից, տարափից, փոթորկից, ցրտահարությունից, թրջումից, փտումից յեվ հեղեղումներից.

ԲՈՒՍԱԿԱՆ ՄԹԱԿՈՒՅԹՆԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ	ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼՈՐ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ					
	Կոլտնտեսությունների համար		Կոլտնտեսականների համար		Մենատնտեսների համար	
	% դեր ապահովագրված գումարներից	Ապահովագրված գումարներից	% դեր ապահովագրված գումարներից	Ապահովագրված գումարներից	% դեր ապահովագրված գումարներից	Ապահովագրված գումարներից
1. Հացահատիկային (ցորեն, գարի, հաճար, յեղիպտացորեն, կորեկ), բակլային (լոբի և այլն) . . .	4,5	3—60	6,6	4—29	10,2	6—12
2. Արևածաղիկ . .	6,1	10—68	8,4	10—92	11,9	11—90
3. Ցանովի խոտաբույսեր	4,5	7—88	6,6	9—90	10,2	12—24
4. Սիլոսի մշակույթներ	4,5	3—38	6,6	4—29	10,2	6—12
5. Բոստան . . .	6,1	30—50	4,5	20—25	6,9	27—60
6. Բանջարանոց . .	6,1	36—60	4,5	22—50	6,9	31—05
7. Պաղատու այգիներ .	7,1	56—80	9,3	58—13	13,2	75—90
8. Խաղողի այգիներ .	7,1	104—73	9,3	90—68	13,2	115—50
9. Թթենու ծառեր .	5,0	12—50	5,4	10—80	8,2	16—40
10. Կարտոֆիլ . .	4,5	9—00	6,6	9—90	10,2	13—26
11. Արմատապտուղներ .	4,5	9—00	6,6	9—[illegible]	10,2	13—26
12. Կտավհատ . . .	6,1	2—44	8,4	2—94	11,9	4—17
13. Կանեփ . . .	6,1	7—93	8,4	9—24	11,9	13—09
14. Զալտուկ . . .	6,1	24—40	8,4	25—20	11,9	35—70
15. Շաքարի ճակնդեղ .	4,5	11—25	6,6	13—20	10,2	15—30
16. Այլ բուսական մշակույթներ . . .	6,1	10—68	8,4	12—60	11,9	15—47
17. Սածիլներ բոլոր տեսակի . . .	5,0	5—00	—	—	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Կոլտնտեսականների և մենատնտեսների տնտեսություններում բոստանի և բանջարանոցի ցանքերն ապահովագրվում են միմիայն կարկտահարությունից, տարափից և փոթորկից։

Գ. Ամառուցների ապահովագրման դրույքներն ամիսից

ԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ	Կոլտնտեսականների անտեսություններում						Մենատնտեսների անտեսություններում					
	Հայաստանի բոլոր վայրերում			Հայաստանի մյուս վայրերում			Ցերեվանում, Լենինականում, Վաղարշապատում, Կիրովական, Դիլիջանում, Ն. Բայազետում, Գորիսում			Հայաստանի մյուս վայրերում		
	Եղեմրտանոցներ	Ոչխարանոցներ	Մորուց զոմ ղեռ կզր դգեոսկ վիժուվ	Եղեմրտանոցներ	Ոչխարանոցներ	Մորուց զոմ ղեռ կզր դգեոսկ վիժուվ	Եղեմրտանոցներ	Ոչխարանոցներ	Մորուց զոմ ղեռ կզր դգեոսկ վիժուվ	Եղեմրտանոցներ	Ոչխարանոցներ	Մորուց զոմ ղեռ կզր դգեոսկ վիժուվ
1. Կովեր, յուրեր, ցուլեր 1 տար. բարձր	2,35	3—41	4,35	6—09	4,35	6—09	5,70	7—41	5,70	7—41	5,70	7—41
2. Գոմեշներ և մատակներ 1 տ. և բարձր	2,35	4—35	4,35	7—83	4,35	7—83	5,70	9—98	5,70	9—98	5,70	9—98
3. Զիներ, ուղտեր, ջորիներ 2 տ. բարձր	4,90	7—84	8,35	12—53	7·60	11—40	10,90	15—26	9,90	13—86	9,90	13—86
4. Ամանակներ 2 տարեկանից բարձր .	4,90	3—19	8,35	4—59	7,60	4—18	10,90	6—00	9,90	5—45	9,90	5—45
5. Հաստաքիլ վոչխարներ և այծեր 6 ամսից և բարձր	5,35	2—68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Խոզեր 6 ամսական և բարձր . . .	6,25	4—69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.—Կարկուտի, դմկակալի վտանգներին համար դրույք սահմանվում է՝ կոլտնտեսությունների համար 4,30 տոկոս, կոլտնտեսականների համար՝ 6,5 տոկոս և մենատնտեսների տնտեսությունների համար՝ 8,5 տոկոս ապահովագրված գումարից։

10. Խոշոր յեղջերավոր մատղաշ անասունները վեց ամսականից մինչև մեկ տարեկան և մատղաշ ձիերը, ջորիները, ուղտերն ու ավանակները մեկ տարեկանից (իսկ ցեղական անասունները 6 ամսականից) մինչև յերկու տարեկան հասակն ապահովագրված են համարվում առանց ապահովագրական վճարումներ գանձելու։

11. Ցանքերի ապահովագրական վճարումները հաշվարկվում են յուրաքանչյուր տնտեսության զարգացման և աշնանացան պլանի համաձայն, վորը սահմանված է համապատասխան տարվա համար, իսկ բազմամյա տունկերի նկատմամբ—հաշվառված տարածության համաձայն։

Այն տարածությունների համար, վորոնք պլանից ավելի յեն ցանված, ապահովագրական վճարումներ չեն սահմանվում, իսկ վնասները հատուցվում են ցանքի փաստացի տարածության համաձայն։

12. Հատուկ և տեխնիկական գյուղատնտեսական բուսական մշակույթների համար սահմանվում են հետևյալ դրույքները (տարիֆները).

ՍԵԿՏՈՐՆԵՐ	Բոլոր տեսակի տարերային աղետներից				Դեղին ծխախոտի ցանքերը կարկտահարությունից ապահովագրելու համար	
	Բամբակի համար		Դեղին ծխախոտի համար			
	Տոկոսներ ապահովագրամիջոցներից	Դրույքները մեկ հեկտարից	Տոկոսներ ապահովագրամիջոցներից	Դրույքները մեկ հեկտարից	Տոկոսներ ապահովագրամիջոցներից	Դրույքները մեկ հեկտարից
1) Կոլտնտեսություններ և սկզբնական կոոպերատիվ	2,3	3—45	3,4	40—80	2,4	28—80
2) Կոլտնտեսականներ	3.5	4—20	4,6	41—40	2,7	24—30
3) Մենատնտես աշխատավոր տնտեսություններ	4,4	5—28	5,8	52—20	5·2	46—80

13. Հարավային կանեփի ցանքերը բոլոր տեսակի տարերային աղետներից, կտավհատի ու կանեփի ցանքերը յերաշտից և կարմիր յերեքնուկի սերմանոցների ցանքերը յերաշտից և ցրտահարությունից ապահովագրելու գծով, ապահովագրական վճարումներ չեն գանձվում։

ՀԱՏՎԱԾ IV.

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Արտոնություններ կենդանաբուծության զարգացման համար

14. Կենդանաբուծության հետագա զարգացմանը նպաստելու և նրա ապրանքայնությունը բարձրացնելու նպատակով կոլտնտեսություններին և սկզբնական կոոպերատիվներին տրվում են հետևյալ արտոնությունները.

ա) ազնվացեղ անասունների ապահովագրության նկատմամբ վճարումից զեղչ է տրվում 20 տոկոսի չափով.

բ) ապրանքային ֆերմաներում գտնվող ձիերի, խոշոր յեղջերավոր անասունների, խոզերի, վոչխարների և այծերի ապահովագրության նկատմամբ վճարումից զեղչ է արվում 20 տոկոսի չափով. այդ զեղչն արվում է ազնվացեղ անասունների նկատմամբ վորպես առաջին զեղչին հավելյալ.

գ) առաջավոր կոլտնտեսությունները, վորոնք լավագույն ցուցանիշներ ունեն անասունների պահպանման և զարգացման գործում (կոլտնտեսության հոտի ավելացումմատղաշ սերնդի աճեցման միջոցով, անասունների անկրման կրճատումը, զոմերի տաքացումը, անասունների լավ կերակրելն ու խնամելը, դրանց կանոնավոր շահագործելը և այլն) գյուղատնտեսական անասունների համար հաշվարկված ապահովագրական վճարումներից զեղչ է արվում մինչև 25 տոկոսի չափով։

Արտոնություններ հակահրդեհային պահպանության բարելավման յեվ հրադիմացկուն շինարարության զարգացման համար.

15. Այն կոլտնտեսությունները և սկզբնական կոո-

պերատիվները, որոնք ունեն լավ կազմակերպված հակահրդեհային պահպանություն (մարտունակ խումբ և սարք ու կարգին մեքենաներ և ինվենտար, կրակամարիչներ, կոլտնտեսական գույքի մշտական պահպանում և այլն), ինչպես և հրադիմացկուն շենքեր կառուցող կոլտնտեսությունները և սկզբնական կոոպերատիվները, շենքերի, ձեռնարկությունների և ինվենտարի ապահովագրության վճարումների հաշվարկած գումարից զեղչ են ստանում մինչև 50 տոկոսի չափով։

16. Այս որոշման 14-րդ հոդ. «գ» կետում և 15-րդ հոդ. նշված զեղչերի չափն առանձին կոլտնտեսությունների և սկզբնական կոոպերատիվների համար սահմանում է շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովը։

17. Այն կոլտնտեսությունները, կոլտնտեսականներն ու մենատնտես աշխատավոր տնտեսությունները, որոնք սահմանված կանոնների համաձայն տեղափոխվել են նոր վայրեր, տեղափոխման առաջին տարում ապահովագրական վճարումներից զեղչ են ստանում 50 տոկոսի չափով։

18։ Այն կոլտնտեսականների տնտեսությունները (վոչ հանրայնացված գույքի վերաբերմամբ), ինչպես նաև աշխատավոր մենատնտեսների, բանվորների, ծառայողների ու այլ աշխատավորների տնտեսությունները, որոնց կազմի մեջ մտնում են Խորհրդային միության հերոսներ, ԽՍՀՄ-ի շքանշաններով կամ հեղափոխական պատվո զենքով պարգևատրված անձինք, նաև պատերազմի ու աշխատանքի հաշմանդամներ, տվյալ տնտեսության համար որոշված ապահովագրական վճարումներից զեղչ են ստանում 50 տոկոսի չափով։

19, Այն կոլտնտեսությունները, կոլտնտեսականներն ու մենատնտեսները, որոնք տուժել են այնպիսի տարերային աղետներից, որոնցից ապահովագրում չի անցկացվում տվյալ վայրում, մասնակի չափով ազատվում են վճարումներից նույն վայրում կիրառվող ապահովագրության տեսակների վերաբերմամբ։ Զեղչման չափը որոշում են շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովները, համաձայն կրած վնասների և ըստ տնտեսության ունակության, բայց վոչ ավելի չափով, քան ապահովագրական վճարումների 90 տոկոսը։

ՀԱՏՎԱԾ V

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՄՈՒԾՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

20. Շենքերի, գյուղատնտեսական անասունների, ցանքերի և այլ գյուղատնտեսական գույքի ապահովագրության վճարումների մուծման վերջնական ժամկետները սահմանվում են հետևյալ կերպ.

ԿՈԼՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ա) Առաջին ժամկետ՝ մինչև 1937 թ. նոյեմբերի մեկը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը.

բ) Յերկրորդ ժամկետ, մինչև 1937 թ. դեկտեմբերի 15-ը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը։

ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ա) Առաջին ժամկետ՝ մինչև 1937 թ. նոյեմբերի մեկը պետք է մուծել ապահովավճարի 50 տոկոսը.

բ) Յերկրորդ ժամկետ, մինչև 1937 թ. դեկտեմբերի մեկը պետք է մուծել ապահովավճարի մնացած 50 տոկոսը։

21. Այն ապահովավճարները, որոնք չեն մուծվում այս որոշմամբ սահմանված ժամկետներում, համարվում են հետնույթ և գանձվում են ԽՍՀՄ Կենտգործկոմի և Ժողկոմխորհի 1937 թ. ապրիլի 11-ի «պետական և տեղական հարկերի, պարտադիր կոպարային ապահովագրության, պարտադիր բնամատակարարման դիմաց, կոլտնտեսությունների

ների, տնայնագործական-արհեստագործական արտելների և առանձին քաղաքացիների գույքի գրավման վարչական կարգը վերացնելու և դատական կարգը սահմանելու վերաբերյալ» վորոշմամբ սահմանված կարգով։

Հետևությունն ավելացվում է տույժ յուրաքանչյուր ուշացած օրվա համար-կոլտնտեսություններից 0,05 տոկոսի չափով, իսկ կոլտնտեսականներից և մենատնտես տնտեսություններից 0,1 տոկոսի չափով։

ՀԱՏՎԱԾ VI

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ ԳԱՆՁՈՂ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ՅԵՎ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

22. Պարտադիր կոպարային ապահովագրության օբյեկտների հաշվառմանը, ապահովագրական վճարումները հաշվարկելու, վճարման ծանուցագրերը լրացնելու, հանձնելու և ապահովագրական վճարումների գանձումը ժամանակին և ճիշտ կատարելու պատասխանատվությունը դրվում է ֆինանսական և ապահովագրական մարմինների վրա։

23. Շրջանային ֆինանսական բաժինների վարիչները պարտավոր են սիստեմատիկորեն ստուգել ապահովագրական մարմինների և շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովների աշխատանքը։

24. Ապահովագրական վճարումները սխալ հաշվարկելու առթիվ, նմանապես և շրջանային (քաղաքային) ապահովագրական տեսչությունների ու շրջանային ապահովագրական հանձնաժողովների վնասների հատուցման հարցերի վերաբերյալ սխալ գործողությունների դեմ բողոքներ տրվում և քննվում են ԽՍՀՄ Ֆինանսների Ժողովրդական Կոմիսարիատի «շրջանային ֆինանսական բաժինների ապահովագրական տեսչությունների գյուղական

վայրերում կատարելիք աշխատանքի մասին»—հրահանգի հոդ. հոդ. 20, 21, 22 և 32-ում սահմանված կարգով, հաստատված ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի 1937 թ. ապրիլի 29-ին։

ՀԱՏՎԱԾ VII

ՄԱՍՇԱՆՈՒՄՆԵՐ ՀՐԴԵՀԻ ՅԵՎ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԿՄԱՆ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԵԼՈՒ ՅԵՎ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ԶԵՌՆԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

25. Ապահովագրական վճարումների գանձված ընդհանուր գումարի 15 տոկոսը հատկացվում է հրդեհի և անասունների անկումը կանխելու ու դրանց դեմ պայքարելու ծախսերի համար։

Վերոհիշյալ մասհանումները ծախսվում է այն կարգով վորը սահմանված է ԽՍՀՄ Կենտգործկոմի և Ժողկոմխորհի 1936 թ. սեպտեմբերի 27-ի «պարտադիր կոպարային ապահովագրության ապահովագրական վճարումներից մասհանումներ կատարելու հրդեհների և անասունների անկման դեմ պայքարելու ու կանխելու վերաբերյալ վորոշմամբ։

26. Սահմանել ապահովագրական վճարումների գանձված գումարներից $^3/_4$ տոկոսային մասհանում պարտադիր ապահովագրության գծով մասսայական աշխատանք կատարելու, գյուղխորհուրդներին կից ապահովագրական ակտիվին, և առաջին հերթին ակտիվիստ-կոլտնտեսականներին պարգևատրելու համար։

Ֆոնդի ստեղծման և ծախսման կարգը սահմանվում է ԽՍՀՄ Ֆինժողկոմատի կողմից հրապարակված հրահանգով։

ՀԱՏՎԱԾ VIII

ԿՈՊԱՐԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

27. Կոպարային ապահովագրություն անց է կացվում այս վորոշման, ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի կողմից 1933 թ. մայս

յիսի 28-ին հաստատված պարտադիր կոպարային ապահովագրության կանոնների (ԽՍՀՄ Որ. Ժողով. 1933 թ. № 34, հոդ. 201 բ.), այս որենքից բղխող փոփոխումներով և ի զարգացումն այս վորոշման և հիշյալ կանոնների ԽՍՀՄ Ֆինժողկոմատի կողմից հրապարակված հրահանգների հիման վրա։

ՀԽՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝ [redacted]

ՀԽՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ
ԳՈՐԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ [redacted]

Ցերեվան, 1937 թ. ոգոստոսի 14-ին

56

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0937829

10 ОКТ 1937 469

11
28558

ПОСТАНОВЛЕНИЕ СОВЕТА НАРОДНЫХ КОМИСАРОВ ССР АРМЕНИИ

ОБ ОБЯЗАТЕЛЬНОМ ОКЛАДНОМ СТРАХОВАНИИ НА 1938 ГОД